

УКРАЇНА

(19) UA (11) 59083 (13) A

(51) 7 A61B17/00

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ
І НАУКИ УКРАЇНИДЕРЖАВНИЙ ДЕПАРТАМЕНТ
ІНТЕЛЕКТУАЛЬНОЇ
ВЛАСНОСТІОПИС
ДО ДЕКЛАРАЦІЙНОГО ПАТЕНТУ
НА ВІНАХІДВидається під
відповідальність
власника
патенту

(54) СПОСІБ ХІРУРГІЧНОГО ЛІКУВАННЯ ТРАВМАТИЧНИХ РОЗРИВІВ ДВАНАДЦЯТИПАЛОЇ КИШКИ

1

2

(21) 2003010079

(22) 03 01 2003

(24) 15 08 2003

(46) 15 08 2003, Бюл. № 8, 2003 р.

(72) Суходоля Анатолій Іванович, Власов Василь Володимирович, Підмурняк Олександр Олександрович, Костюк Олександр Олександрович

(73) ВІННИЦЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМ. М. ПИРОГОВА, Суходоля Анатолій Іванович, Власов Василь Володимирович,

Підмурняк Олександр Олександрович, Костюк Олександр Олександрович

(57) Спосіб хірургічного лікування травматичних розривів дванадцятипалої кишки, що передбачає накладання анастомозу між місцем розриву та петлею порожньої кишки, який відрізняється тим, що виключення з пасажу порожньої кишки виконують за методикою Ру, в 20-40см від зв'язки Трейца з анастомозом "кінець в бік", підготовлену петлю кишки проводять позаду або попереду поперекової кишки

Винахід відноситься до медицини, а саме до хірургії і може бути використаний при хірургічному лікуванні травм та розривів дванадцятипалої кишки.

Найчастіше пошкоджується задня стінка дванадцятипалої кишки, яка не має надійного та еластичного покриття очеревини /Черноусов А Ф, Богольський П М "Хирургия язвенной болезни желудка и двенадцатиперстной кишки" М, "Медицина", 1996г / та має найслабше і найбільш варіабельне кровопостачання /Рилук А Ф, Холодний А К "Клиническая хирургия и топографическая анатомия" М, 1997г /

Відомі способи оперативного лікування пошкоджень при травмах дванадцятипалої кишки залежать від локалізації, характеру, ступеню пошкодження та терміну з моменту травми, а також важкості стану хворого, метою відомих оперативних методів при травмах дванадцятипалої кишки в просте зашивання дефектів, накладання анастомози в, "виключення" дванадцятипалої кишки та панкреатодуоденальна резекція.

Просте зашивання розриву часто технічно неможливе, призводить до неспроможності швів. Ненадійним є закриття дефекту дванадцятипалої кишки або лінії швів додатковим матеріалом /петлею тонкої кишки, пасмом великого чепця, лоскутом очеревини, консервованою твердою мозковою оболонкою, серозно-м'язовим лоскутом з тонкої кишки, синтетичними матеріалами або шовно-клеєвим методом/ Декомпресія дванадцятипалої кишки шляхом інтубації її просвіту за допомо-

гою трансназального зонда не завжди попереджує неспроможність місця ушивання, а також веде до розвитку або до загострення існуючої легеневої патології, особливо в пацієнтів похилого віку. Гастроентероанастомоз не забезпечує необхідної декомпресії дванадцятипалої кишки і він є небезпечним в умовах після травматичного перитоніту. Розсічення зв'язки Трейца є додатковим, але не основним методом декомпресії. Циркулярну резекцію пошкодженої ділянки, з послідовним накладанням анастомозу "кінець в кінець", аби використати тонкокишкового трансплантанта на судинній ніжці практично неможливо виконати у зв'язку із значними травмами та гематомою підпечінкової ділянки /особливо в ділянці Фатерова пуптика/, або важким станом хворого. Прототипом винаходу є спосіб накладання анастомозу дванадцятипалої кишки в ділянці розриву з петлею порожньої кишки, виключеною за методикою О О Шалімова із заглушкою або без неї. Це найбільш простий та надійний спосіб закриття розриву стінки дванадцятипалої кишки. Краї рани висикають в межах здорових тканин. Ретельно проводять ревізію просвіту кишки, особливо, якщо пошкодження біля ділянки Фатерова пуптика. До місця розриву позадуободово підводять петлю порожньої кишки і накладають анастомоз. Формують заглушку на привідну петлю за методикою О О Шалімова. В цьому випадку досягаються дві мети: широко закривається здоровими тканинами місце розриву та забезпечується хороша декомпресія кишки, що важливо для її зрощення /А Ф Рилук, А К Холо-

(13) A

(11) 59083

(19) UA

дний Клиническая хирургия и топографическая анатомия Минск, 1997, с 28 /

Недопомоготипу є висока вiрогiднiсть неспроможностi дуодено-єюнального анастомозу, небезпека розвитку порочного кола, нефiзiологiчнiсть пасажу по шлунково-кишковому тракту, виключення з травлення значної дiлянки тонкої кишки, тривалiсть оперативного втручання, важкiсть виконання при необхідностi реконструктивних втручань

В основу винаходу "Спосiб хiрургiчного лiкування травматичних розривiв дванадцятипалої кишки" поставлене завдання шляхом накладання анастомозу мiж мiсцем пошкодження та петлею порожньої кишки, виключеної за методикою Ру, досягти герметичностi та спроможностi анастомозiв в післяопераційному перiодi, скорочення тривалостi оперативного втручання, полегшення виконання операцiї та запобiгти післяопераційним ускладненням. Поставлене завдання здiйснюється способом, що передбачав накладання анастомозу мiж мiсцем розриву та петлею порожньої кишки, в якому згiдно з винаходом виключення з пасажу порожньої кишки виконують за методикою Ру, в 20-40см вiд зв'язки Трейца з анастомозом "кiнець в бiк" приготовлену петлю кишки проводять позаду або попереду поперекової кишки

Спосiб здiйснюється наступним чином

Обробляють операційне поле йодонатом та спиртом тричі. Під ендотрахеальним наркозом виконують верхньосередню лапаротомiю та ретельну ревiзiю органiв черевної порожнини. При ревiзiї виявляють джерело кровотечi, ступiнь пошкодження дванадцятипалої кишки» локалiзацiю та розмiр дефекту стiнки, загальний стан хворого, а також пошкодження iнших органiв черевної порожнини. Ревiзiю дванадцятипалої кишки виконують одним з основних методiв по Кохеру-Клермону з пересiченням, при необхідностi, зв'язки Трейца або по Cattell-Braasche - видiляють очеревину в дiлянцi правої кута ободової кишки, що дозволяв оглянути заочеревинний простiр бiльш досконало, особливо при наявностi великої гематоми. Виявивши джерело кровотечi створюють по можливостi стiйкий гемостаз та видаляють гематому. Далi ретельно проводять ревiзiю просвіту кишки для визначення пошкодження Фатерового пiптика. Після знаходження дефекту дванадцятипалої кишки виконують висiчення стiнки останньої в межах здорових тканин, при необхідностi з вiдповiдним гемостазом. Потiм виконують виключення з пасажу порожньої кишки за методикою Ру, в 20-40см вiд зв'язки Трейца з анастомозом "кiнець в бiк". Підготовлену таким чином петлю кишки проводять позаду або попереду поперекової кишки. Мiж проксимальною частиною дванадцятипалої кишки та петлею порожньої кишки в 40-60см вiд У/подiбного анастомозу накладають анастомоз 2-х рядним швом "бiк в бiк" або "кiнець в бiк". Пальпаторно встановлюють проходнiсть анастомозу, санацiя черевної порожнини антисептичними розчинами. Дренування мiсця анастомозу 2 полвiнiлхлоридами трубками через окрему контррапертуру по правому фланку. При перитонiті дренують також малу миску через невеликий розрив по лiвому фланку 2-3 полвiнiлхлоридами труб-

ками. Перевiряють мiсця оперативного втручання на гемостаз. Операційну раєу пошарово зашивають або при необхідностi накладають лапаростому

Приклад. Хворий К., 1968р н., поступив в хiрургiчне вiддiлення Хмельницької обласної клінічної лікарні із скаргами на бiль в правiй половинi живота, важкiсть дихання, пiдвищену температуру тiла до 38°C, загальну слабiсть. З анамнезу добу тому - тупа травма живота в дiлянцi епiгастрiю. При оглядi живiт дещо пiддутий, напружений i болючий на всьому протязi, особливо в епiгастрiї та по правому фланку, позитивний синдром Пастернацького справа. АТ 90/70мм рт ст., тахикардiя 110 в хв., язик пiдсихає. УЗД метеоризм, в черевнiй порожнинi вильна рiдина в помiрнiй кiлькостi, гематома /розрив/ печiнки до 4-5см по нижнiй поверхнi, заочеревинний заплив по правому фланку. Оглядова рентгенографiя виражений пневматоз кишкiвника, явища кишкової непрохiдностi.

Стан розцiнений як тупа травма живота з пошкодженням внутрiшнiх органiв, перитонiт. За життєвими показами призначено оперативне втручання. При лапаротомiї в черевнiй порожнинi брудна асцитична рiдина з дошкiлками гемолiзованої кровi в кiлькостi до 1л. По висцєральному краю печiнки невеликий лiнійний розрив до 1,5см, гематома навколишнiх тканин та заочеревинний заплив по правому фланку значних розмiрiв. При бiльш ретельнiй ревiзiї виявлений заочеревинний розрив дванадцятипалої кишки та декiлька сантиметрiв нижче Фатерового пiптика. Iншi органи i системи не пошкодженi.

Після обробки країв рани дванадцятипалої кишки та вiдповiдного гемостазу, петля порожньої кишки виключена за методикою Ру та накладений анастомоз в дiлянцi розриву дванадцятипалої кишки з порожньою кишкою. Розрив печiнки після лiквiдацiї гематоми зашитий. Санацiя та дренування черевної порожнини. Накладання лапаростомi. На другу добу виконана санацiя лапаростомi шви спроможнi, розповсюдження гематоми вiдсутнє, анастомоз функцiонує. Враховуючи це, черевна порожнина пошарово зашита. Асептична пов'язка. Післяопераційний перiод у хворого проткав важко, але без ускладнень. В післяопераційному перiодi хворий отримував iнфузiйну терапiю, антибиотикотерапiю, вiтамiнотерапiю, аналгетики, спазмолiтики, електростимуляцiю моторної функцiї кишкiвника. На 18 добу хворий в задовiльному станi виписаний додому під нагляд хiрурга.

Запропонований спосiб хiрургiчного лiкування розривiв та травм дванадцятипалої кишки застосований у 8 хворих, показав хорошi результати в раннiй та вiддалений післяопераційний перiод. Неспроможностi анастомозiв не було. Таким чином, використання способу дозволяв при розривах i травмах у важких хворих застосовувати найбільш ефективну тактику i врятувати життя хворому.

